

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

L'aquellarre de Harry Potter

ANDREU SOTORRA

www.andreusotorra.com

Joanne Kathleen Rowling, *Harry Potter i l'orde del Fènix*. Traducció de Xavier Pàmies. Il·lustració coberta de Jason Cockcroft. Col·lecció *El Cercle Màgic*. EMPÚRIES. Barcelona, 2004. A partir de 12 anys.

La sèrie de Harry Potter ja porta prop de 2.800 pàgines i la seva autora en prepara els volums sisè i setè. Mentrestant, Mike Newell està rodant a Anglaterra la quarta pel·lícula, *Harry Potter i el calze de foc* –a la pantalla ara hi ha *Harry Potter i el pres d'Azkaban*–. El nou film, que té una escena de plors assegurats, no s'estrenarà, com a mínim, fins al Nadal del 2005. L'actor Ralph Fiennes, que va treballar a *La llista de Schindler* i *El pacient anglès* –ni Rowan Atkinson ni John Malkovich han superat la prova–, farà el paper del personatge més temut, el de Lord Voldemort.

L'aquellarre que J.K. Rowling ha muntat amb el seu Harry Potter no té res a veure amb l'aquellarre de Cervera que cada any posa els pèls de punta dels més conservadors. L'aquellarre de Harry Potter és refinat, sense excessos pecaminosos, paible per a la societat classicista actual, tot i que, si bé els bruixots de Cervera són de bona pasta i acaben fent el paper d'una comparsa de Comediants, els bruixots amb qui s'ha de trobar Harry Potter són malvats i miserables i el seu objectiu final és aconseguir el poder a costa d'eliminar qui els fa nosa, per brillant que sigui. Aquesta obsessió es fa evident, sobretot, a partir del cinquè volum, *Harry Potter i l'orde del Fènix*.

BEN TRAMAT FINS AL FINAL

Experimentar la lectura, d'una tirada, de les 2.800 pàgines de Harry Potter publicades fins ara et permet treure la conclusió que la seva autora ho té tot ben trammat fins al final. L'abundància de notícies sobre Harry Potter n'ha desvirtuat el contingut. S'ha parlat massa de l'èxit editorial, que vol dir econòmic, i massa poc dels valors literaris. ¿Quants crítics, dels que en parlen, n'han llegit les cinc novel·les? I se n'han remarcat massa les referències clàssiques, que als lectors de la sèrie és el que els passa més per alt, perquè J.K.R., com han fet molts altres autors, adapta personatges mítics i fabulosos i en manipula els noms al seu gust. És més probable que el lector identifiqui el conflicte de les Forces del Mal amb qualsevol dels fanatismes ac-

tuals que amenacen la humanitat que no pas amb episodis del passat.

En canvi, Harry Potter té un fil de fons que és el que aguanta els centenars de pàgines que la capacitat narrativa i fabuladora de l'autora està donant a la història de la literatura. Es tracta de la incògnita del passat i també la recerca o el reconeixement del pare del protagonista, un tema usual en moltes obres literàries. D'entre els autors més recents, Jostein Gaarder l'ha tractat a fons, i és precisament a *Harry Potter i el calze de foc* quan l'aparició del pare de Potter en un llac s'acosta a una trama similar de Gaarder, també en un llac.

El segon fil remarcable de

L'abundància de notícies sobre Harry Potter n'ha desvirtuat el contingut; s'ha parlat poc dels valors literaris

la sèrie és el perfil psicològic i l'evolució dels personatges. J.K.R. parteix del món real per entrar en un món màgic. Però en el món màgic les febleses i els comportaments quotidians són els mateixos que els del món real. Experiència, maduresa, reflexió i fins i tot moralitat.

La trampa literària fàcil de J.K.R. és optar per qualsevol solució amb un cop de vareta, bruixeria o sortilegi. Hi ha a Harry Potter un cúmul de batalletes epicomàgiques que surten de mare. I és que quan es fa una obra de gènere fantàstic sense límits com aquesta es cau en el perill d'obtenir la fe cega dels lectors però no la certesa que el món inventat els pugui ser poc o molt creïble.

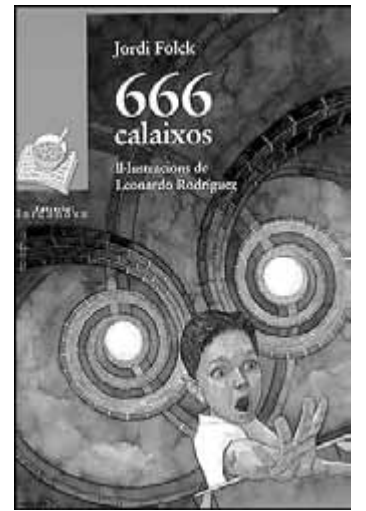
Harry Potter arrossega aquest llast. I també el llast, segons en quins capítols, d'un discurs entretingut, repetitiu, que es va fent més evident a mesura que avança la sèrie –el cinquè volum ja té 968 pàgines!–, i que fa que, al llarg del gruix acumulat de 2.800 pàgines, no es pari de donar voltes i voltes, en una mena de remolí, sobre el mateix conflicte del qual, l'autora, per exigències de l'èxit, difícilment podrà fugir.

Joan Portell (edició). Josep M. Aloy, Jaume Cela, Teresa Duran, Pep Molist, Anna Nolla i Montse Segarra (articles), *M'agrada llegir*. ARA LLIBRES. Barcelona, 2004.

Jordi Folck, *Un consomé de contes*. Il·lustracions d'Esther Burgueño. Col·lecció *Grumets*. LA GALERA. Barcelona, 2004. A partir de 10 anys.

Jordi Folck, *666 calaixos*. Il·lustracions de Leonardo Rodríguez. Col·lecció *Sopa de Llibres*. BARCANOVA. Barcelona, 2004. A partir de 12 anys.

Guia per orientar els pares en la lectura dels seus fills amb les seccions: *Els llibres imprescindibles per a totes les edats*, *Detectar problemes de lectura*, *A casa*, *A l'escola*, *Les biblioteques*, *Els mitjans de comunicació*, *Com aprofitar la televisió* i *Com explicar les il·lustracions*.

Recull amb regust gastronòmic i tractament de claus publicitàries. L'humor de diferents gruixos és el fil conductor de la majoria dels contes que aprofiten situacions a vegades estrambòtiques per relacionar fets insòlits dels personatges amb elements de bona cuina.

Amb rerefons màgic i mític, l'autor barreja un organisme contemporani com una Oficina d'Objectes Perduts per endinsar el protagonista en un misteriós lloc ple de calaixos d'arxiu, fins a 665 més un, que amaguen les seves vides ocultes.

CÒMIC

Craig Thompson, *Blankets*. ASTIBERRI. Bilbao, 2004.

La publicació de *Blankets* ha estat precedida dins del món intern de la nostra historieta per una forta expectació, tant pels premis rebuts als EUA com per l'aval de diferents crítiques i valoracions favorables que li conferien una categoria especial. Però seria bo allunyar-se d'aquestes expectatives despertades per apropar-se a una obra que segueix el concepte de *novel·la gràfica* de Will Eisner, tant per l'ambició narrativa com per la funció sintàctica de les vinyetes i les pàgines. Ara bé, en aquest cas la densitat dramàtica es redueix, de manera que les seves 580 pàgines no només es llegeixen amb facilitat sinó que a més es

El primer amor i d'altres descobriments

JOSEP CÁLVEZ

poden resumir fàcilment: protagonista amb problemes d'integració, història d'amor adolescent junt a la descripció d'una educació religiosa fonamentalista cristiana i crisi de tot plegat. Això sí, tant la relació amb la seva enamorada, especialment les vacances de Nadal que passen junts, com la marginació que pateix el protagonista pels seus companys d'escola i la impregnació de valors cristians es transmeten amb una descripció matisada que capta i emet les petites emocions i la intensitat esperançada i alhora obsessiva del primer amor. La narració, però, es fa més esquemàtica al reflectir el

món que envolta el protagonista i del qual se sent exclòs excepte en el camp de la religió. De la mateixa manera, la crisi amb aquest pes educatiu es resol de manera ràpida i sense aprofundir gaire, deficiències que també presenta la resolució narrativa del trencament de la relació amorosa; la mort per inanició d'aquesta relació voreja l'ensopiment, potser per la dificultat de trobar el to dramàtic adequat. Una obra interessant, que afegeix l'al·licient de la seva publicació simultània en català i castellà, a la qual, però, pot perjudicar una campanya prèvia desproporcionada pels mèrits reals que té.

UNA DE LES ILLUSTRACIONS DE LA VERSIÓ CATALANA DE 'BLANKETS'

CRAIG THOMPSON / ASTIBERRI